

Historien om 96% sprit fra felten

Når fikk du din første kommentar om
dyrlegespriten?

Kongelig resolusjon av 15.februar 1924

- For hest og storfe : inntil 2 fl brennevin eller 2 l spiritus
- For svin: Inntil 1 fl brennevin eller ½ fl spiritus
- For sau, geit og ren: Inntil ½ fl brennevin eller 200 gr spiritus
- For hund(med unntagelse av liten hund) inntil ½ fl brennevin eller 200 gr spiritus
- For liten hund, katt: Inntil 150 gr brennevin eller 100 gr spiritus

Innskrenkninger av 11.februar 1943

- Av forsyningsmessige hensyn får ikke veterinærer inntil videre ikke adgang til å forskrive sykehusbrennevin
- Også reduksjon til de forskjellige dyrearter

Spritresepter

- Et utvidet styremøte i Nordenfjeldske veterinærforening 17.11.1931 en lokal modifikasjon av normaltakstene for DNV:
- Spritresept kr 3,00
- Til sammenligning:
- Konsultasjon med undersøkelse 1.gang kr 4,00
- Kastrasjon av brokkgris kr 3,00

Slutt på spritresepter, over til Kjøpekort

- Ved 50 års jubileet til Den Nordenfjeldske veterinærforening 17.06.1950 ble spritreseptene avskaffet, ikke helhjertet akseptert. Det var fremdeles noen som hevdet at sprit kunne være indisert til behandling av raudsjukegriser.
- Forskrift om brennevin, herunder spiritus, vin og brennevin til medisinsk bruk av 1.mars 1957; kjøpekort skal brukes, de utstedes av Helsedirektoratet

Hvorfor fortsette med kjøpekort?

- Desinfeksjon? Vi hadde jo lært at 70% var mer effektiv enn 96%
- Lettvinte resepthonorar?
- Resept for behandling av hvilke dyr?
- Kontorbruk, laboratoriebruk

Sprithistorier?

- Tinctura cantharidis, altså hestemedisin
- Pensilin, ormemiddel og en liter rein 96%
- Stort oppmøte ved kastering av hingster; store forventninger om at de ble satt igjen sprit til «etterbehandling»
- Godt dyrestell ble belønnet med sprit
- Postmannen la den tomme spritflaska i giverens postkasse

Hr veterinær

- Hr Veterinær P. Voldhagen
- Vi har ei ku som har fått betennelse på ein spene, har satt oppi pensilin, innen det blir nokk forlite- det spørres då om De vill sende meg noen tuber pensilin, opp med ruta i dag?. Eg mener det er greit og ha litt for hånden av pensilin, so vist ein merker antydning til betennelse, at ein då får satt oppi med ein gang,
- Vennlikst send 10 tuber Pensilin
- 4 pakker Thibensole V.M (Ormemiddel for hester)
- Har De rein 96% og avstå, so venlikst send meg ein liter av den?
- Eg har då brukt fått litt av dei Veterinærer som har vært her før. Men De har vel liten kvote og ta av so det er vel ikkje so meget og dele på.
- NN 23/05.69

Hr veterinær

- Hr Veterinær P. Voldhagen
- Venlikst send meg disse medisiner
- 2 æsker Thibensole V.M (Ormemiddel for hester)
- 10 tub. Pensilin 200.000
- Det ser ut for at eg må sette oppi mere Pensilin, på dei 2 Kuerne som eg fekk til på lørdag. Håper De kan samtidig sende 1 l Rein 96% til jul?

J.T.B forteller

- Dv i Lom var bror av biskopen i Trondheim og var ikke gavmild. Disponenten i billaget fikk til slutt en resept til sin hund. Forsendelsen ble plassert lett synlig i ekspedisjonsluka slik at «alle» i Lom kjente til handelen før mottaker selv fikk den utlevert.
- Dyrlegene i Lom belønnet godt dyrestell med en literflaske sprit ved feiring av budeienes runde år. Flaska ble lenge stående på hedersplass på sturbordet i lang tid. Både slekt og venner skulle få se at krøttestellet deres hadde holdt mål!

Nærgående spørsmål fra Sosialdepartementet

- I NVT 1973 nr 3, s 156 står det at DNV har fått forespørsel om behovet for konsentrert sprit fortsatt er til stede når det gjelder utøvelse av veterinærpraksis
- I NVT 1973 nr 6 s 338 begrunner Egil Ole Øen behovet med referanse til Veterinary Pharmacology and Therapeutics, 3th edition
- Etylalkohol i 70% brukes til desinfeksjon av hudpartier i forbindelse med injeksjoner og operative inngrep.
- Gir ikke allergier og dermatitter ved statdig kontakt
- Til en laparotomi på et større dyr går det med ca 1 liter etylalkohol

Begrunnelse fortsatt

- Til sedasjon av dyr(purker). Her har etylalkohol vært brukt og er fremdeles i bruk som et effektivt middel til å berolige aggressive purker. Ren etylalkohol har her den fordelen framfor andre sedativa at dyret om nødvendig kan nødslaktes
- Golding av melkekjertler
- Ventrikkelfunksjonsprøve i smådyrpraksis
- Laboratoriebruk. Gramfarging av bakterier

NVT 1981 nr 1 s 73

- Kunngjøring fra A/S Vinmonopolet
- Nye priser for sprit fra 1.1.d.å. Desinfeksjonssprit kr 10,75 pr 1/1 flaske
- Rektifisert sprit(ren sprit) kr 216,30 pr 1/1 flaske
- Og snipp, snapp snute var spriteventyret ute
- Med vanlig alkoholavgift ble det stort sett slutt på å forskrive 96% til kontorbruk.

SPIRITUS FORTIS

Oppbevares utligjengelig for barn

MEGET BRANNFARLIG ! FAREKLASSE A

VÆSKEDAMP MEDFØRER EKSPLOSJONSFARE
UNNGÅ TENNKILDER SOM ILD, VARME OVER-
FLATER, GNISTER, ELEKTRISK UTSTYR !

(Small illegible text)